

Raad voor
Strafrechtstoepassing
en Jeugdbescherming

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Minister voor Rechtsbescherming F.M. Weerwind
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Datum	4 mei 2023	Uw kenmerk	4505148
E-mail	advies@rsj.nl	Ons kenmerk	4545886
Onderwerp	Advies wijziging Besluit USB in verband met strafonderbreking		

Geachte heer Weerwind,

Op 14 maart 2023 heeft u de Afdeling advisering van de RSJ (hierna: de RSJ) verzocht te adviseren over de ontwerp-amvb houdende wijziging van het Besluit tenuitvoerlegging strafrechtelijke beslissingen (Besluit USB) in verband met het daarin onderbrengen van regels over strafonderbreking. Met dit advies gaat de RSJ in op uw verzoek.

Met strafonderbreking wordt de tenuitvoerlegging van de vrijheidsstraf opgeschort. Strafonderbreking is geen recht van de volwassen of jeugdige veroordeelde¹ maar een bevoegdheid van de minister. De betrokken volwassen of jeugdige veroordeelde die het niet eens is met het besluit van de minister over de strafonderbreking kan daartegen beroep instellen bij de beroepscommissie van de Afdeling rechtspraak van de RSJ. In het conceptbesluit wordt een onderscheid gemaakt tussen strafonderbreking voor bepaalde en onbepaalde tijd.

Volgens de toelichting wordt beoogd de regels voor strafonderbreking uit de Regeling tijdelijk verlaten van de inrichting (Rtvi) en de Regeling strafonderbreking jeugdigen (Rsj) samen te voegen, te harmoniseren en te moderniseren. De RSJ wil hier graag enkele opmerkingen bij maken.

De RSJ vindt het opmerkelijk dat wordt gesproken over het harmoniseren van regelingen terwijl één van die regelingen, de Rsj, al enkele jaren geleden is vervallen. De RSJ vraagt zich af welke regels voor strafonderbreking voor jeugdigen momenteel in de praktijk

---

¹ In het conceptbesluit wordt gesproken van 'veroordeelde of jeugdige'.

worden toegepast. Daarnaast beschikt de RSJ (nog) niet over de voorgenomen wijziging van de Rtvj met betrekking tot strafonderbreking, waardoor het overzicht ontbreekt en de samenhang tussen besluit en ministeriële regeling niet duidelijk is. De RSJ gaat ervan uit dat de regels voor strafonderbreking uit de nu geldende Rtvj bij de invoering van dit besluit worden ingetrokken.

1. Strafonderbreking voor bepaalde tijd

Vangnetbepaling

Strafonderbreking voor bepaalde tijd op verzoek van de volwassen of jeugdige veroordeelde kan worden verleend wegens uitzonderlijke omstandigheden in de persoonlijke levenssfeer van de veroordeelde. Deze omstandigheden zijn volgens de Nota van Toelichting op pagina 7 limitatief in artikel 2:5a lid 2 conceptbesluit USB opgesomd. Bij de gronden voor verlening van strafonderbreking voor bepaalde tijd op verzoek van de volwassen of jeugdige veroordeelde is een vangnetbepaling in punt h van genoemd artikel opgenomen. Volgens de Nota van Toelichting is deze bepaling ontleend aan artikel 4 Rsj. De RSJ gaat ervan uit dat deze vangnetbepaling ook geldt voor volwassen gedetineerden. De RSJ wil hieraan toevoegen dat volgens vaste jurisprudentie van de Afdeling rechtspraak van de RSJ de gronden voor strafonderbreking in de Rtvj, anders dan is verwoord in de Nota van Toelichting, niet limitatief bedoeld zijn.²

De RSJ is positief over de opname van een vangnetbepaling. De jurisprudentie van de Afdeling rechtspraak van de RSJ laat zien dat er altijd onvoorziene gebeurtenissen of omstandigheden in de persoonlijke levenssfeer kunnen zijn die klemmende redenen opleveren en waarbij de aanwezigheid van de veroordeelde of de jeugdige noodzakelijk is.³ Dit kan leiden tot meer zaken die direct aan de beroepscommissie van de Afdeling rechtspraak worden voorgelegd, aangezien het een besluit van de minister betreft. In de vangnetbepaling (en de Nota van Toelichting) wordt overigens de term 'persoonlijke levenssfeer' gebruikt terwijl in artikel 2:5a lid 2 conceptbesluit USB de term 'persoonlijke sfeer' wordt gebruikt. De RSJ gaat er van uit dat hier geen inhoudelijk verschil wordt beoogd.

Betekenisvolle relatie van de jeugdige – relatie van de veroordeelde

Bij strafonderbreking voor bepaalde tijd is de betekenisvolle relatie van de jeugdige niet beperkt tot eerstegraads en tweedegraads familieleden. Het gaat voor jeugdigen in artikel 2:5a conceptbesluit USB ook om een persoon met wie de jeugdige aantoonbaar een pedagogisch betekenisvolle relatie heeft.⁴ Een relatie kan dus ook iemand van buiten de familiekring van de jeugdige zijn. Bij volwassenen is de mogelijkheid van strafonderbreking wel beperkt tot eerstegraads en tweedegraads familieleden. Dat kan in

² Art. 34 Rtvj: Strafonderbreking kan worden verleend wegens zodanig bijzondere omstandigheden in de persoonlijke sfeer, dat niet kan worden volstaan met een andere vorm van verlop. Zie RSJ 13 april 2022, 22/26332/GV. Incidenteel verlop en strafonderbreking voor bepaalde tijd kunnen ook op andere, niet in de (huidige) Rtvj genoemde gronden worden toegekend, maar dat dient wel noodzakelijk te zijn in de betekenis van de Rtvj (niet kan worden volstaan met een andere vorm van verlop).

³ Bijvoorbeeld RSJ 3 september 2021, 21/22877/GV (Strafonderbreking vanwege eigen huwelijk).

⁴ In art. 1:1 conceptbesluit USB is de definitie van 'relatie van de jeugdige' opgenomen. Deze definitie is overgenomen uit art. 1 Rsj.

de praktijk leiden tot schrijnende uitkomsten, bijvoorbeeld in het geval een peetvader/oom feitelijk de vaderrol heeft vervuld (bij het ontbreken van een biologische vader).⁵ Aanbevolen wordt een hardheidsclausule voor de betekenisvolle relatie van volwassen gedetineerden op te nemen in artikel 2:5a conceptbesluit USB, of in de Nota van Toelichting aan te geven dat een bijzondere relatie van de volwassene met bijvoorbeeld een peetvader of peetmoeder mede valt onder de vangnetbepaling van lid 2, punt h van genoemd artikel.

Levenspartner en levensgezel

In artikel 1 onder i RtvI wordt een definitie gegeven van het begrip 'levenspartner'. Het gaat daarbij om de echtgenoot van de gedetineerde of de persoon met wie een aantoonbaar duurzaam samenlevingsverband wordt onderhouden, daterende van vóór de aanvang van de detentie. De veroordeelde kan het duurzame samenlevingsverband aantonen met een afschrift uit de Basisregistratie Personen, een samenlevingscontract en/of anderszins.

De RSJ geeft in overweging de term 'levensgezel' toe te voegen aan de relaties waarmee de veroordeelde een hechte band kan hebben. Deze term laat ruimte voor andere duurzame niet geregistreerde hechte partnerrelaties. In het strafrecht is deze term reeds ingevoerd in verband met de straftoemeting bij huiselijk geweld.⁶ In de jurisprudentie van de Hoge Raad is de term 'levensgezel' niet heel precies omschreven, maar in termen van nauwe persoonlijke betrekking en gehechtheid in een relatie die vergelijkbaar is met die van echtgenoten of geregistreerde partners.⁷ Deze is niet per se met het enkele feit van het samenwonen gegeven en vereist ook niet per se dat betrokkenen met elkaar samenwonen. Bij de beoordeling of sprake is van een 'levensgezel' kunnen de volgende aspecten van belang zijn:

- of er sprake is van een gemeenschappelijke huishouding
- de duur van de gemeenschappelijke huishouding⁸
- of er een relatie van affectieve aard is, en
- of betrokkenen kennelijk uitgaan van een nauwe lotsverbondenheid.

Bij de beoordeling is voor de Hoge Raad doorslaggevend dat er sprake is van een nauwe persoonlijke betrekking – qua hechtheid vergelijkbaar met die tussen echtgenoten/partners.

Belangenafweging

Bij het al dan niet toekennen van strafonderbreking worden volgens artikel 2:5c conceptbesluit USB alle in aanmerking komende belangen meegewogen. De RSJ gaat

⁵ RSJ 4 oktober 2022, 22/29148/GV; het ging hier om incidenteel verlof voor het bezoeken van een ernstig zieke peetvader, die naar verwachting op korte termijn zou overlijden.

⁶ *Kamerstukken II*, 2002/03, 28484, nr. 5, p. 5. In de Nota van wijziging wordt aangesloten bij de definitie van 'levensgezel' in de Aanwijzingen voor de regelgeving (Ar 72a). Aanwijzing 72a luidt: "Indien uit een regeling rechten of verplichtingen van niet-financiële aard voortvloeien voor twee meerderjarigen die, anders dan als elkaars echtgenoot of geregistreerde partner, met elkaar een nauwe persoonlijke betrekking onderhouden, worden zij aangeduid als: levensgezel." Het begrip 'levensgezel' komt in verschillende wetten voor, vaak naast de begrippen 'echtgenoot' en 'geregistreerd partner'.

⁷ HR 9 oktober 2018, ECLI:NL:HR:2018:1875.

⁸ Uit de jurisprudentie volgt dat er sprake moet zijn van een gemeenschappelijke huishouding voor de duur van minimaal één jaar.

ervan uit dat dit nader wordt uitgewerkt in de Rtvj. Voor jeugdigen kan hiervoor het oude artikel 6 Rsj als voorbeeld dienen. In dit artikel worden mogelijke risico's en elementen benoemd die meegewogen kunnen worden. Voor wat betreft de belangen van slachtoffers en nabestaanden: in de toelichting bij het conceptbesluit wordt niet duidelijk hoe deze belangen worden meegewogen en hoe de minister aan de benodigde informatie komt. In de toelichting wordt nog verwezen naar artikel 2, lid 2 Penitentiaire beginselenwet, dat bepaalt dat bij het verlenen van vrijheden aan gedetineerden rekening moet worden gehouden met de veiligheid van de samenleving en de belangen van slachtoffers en nabestaanden. Hier ontbreekt een verwijzing naar artikel 2, lid 2 Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen, dat gaat over het verlenen van vrijheden aan jeugdigen die in een justitiële jeugdinrichting verblijven.

2. Strafonderbreking voor onbepaalde tijd

De regeling van strafonderbreking voor onbepaalde tijd is slechts bedoeld voor gedetineerde vreemdelingen die niet (langer) in Nederland mogen blijven. Aan de strafonderbreking wordt de voorwaarde verbonden dat de vreemdeling Nederland verlaat.

Strafonderbreking voor onbepaalde tijd op verzoek of ambtshalve

Het valt de RSJ op dat bij strafonderbreking voor bepaalde tijd in artikel 2:5a, lid 1 conceptbesluit USB is opgenomen wie dit kan verzoeken of verlenen, maar dat artikel 2:5f, lid 1 conceptbesluit USB slechts vermeldt dat de minister strafonderbreking kan verlenen. Uit de toelichting wordt duidelijk dat de gedetineerde dit zelf kan verzoeken en de minister dit ambtshalve kan verlenen. Overwogen kan daarom worden in artikel 2:5f, lid 1 conceptbesluit USB na 'Onze Minister kan', in te voegen: 'op verzoek van de vreemdeling of ambtshalve'.

Strafonderbreking voor onbepaalde tijd nu ook voor jeugdige vreemdelingen

Met deze regeling kunnen nu ook jeugdige vreemdelingen, nadat de helft van de opgelegde straf is ondergaan, in aanmerking komen voor strafonderbreking voor onbepaalde tijd, onder de voorwaarde van vertrek uit Nederland.⁹ De RSJ kan zich hierin vinden indien bij minderjarigen rekening wordt gehouden met het belang van het kind en andere relevante kinder- en mensenrechten¹⁰ en wordt gewaarborgd dat adequate opvang in het land van herkomst beschikbaar is.¹¹

⁹ Strafonderbreking voor jeugdigen kan niet gerelateerd worden aan een maximale termijn voor voorwaardelijke invrijheidstelling omdat deze niet bestaat voor jeugdigen.

¹⁰ Art. 3 Internationaal Verdrag voor de Rechten van het Kind (IVRK), art. 24 EU-Handvest voor de Grondrechten, art. 5 Terugkeerrichtlijn 2008/115/EU. Zie ook: Informatiebericht (IB) 2022/83, Bijlage toelichting belang van het kind, Den Haag: IND 2022.

¹¹ Art. 10 Terugkeerrichtlijn 2008/115/EU. Vc 2000 B8/6.1 over beleid adequate opvang amv's. Art. 2 IVRK, verbod van discriminatie van kinderen – met inbegrip van kinderen die asiel aanvragen, vluchtelingen en migrantenkinderen, ongeacht hun nationaliteit, immigratiestatus of staatloosheid. IVRK General Comment nr. 6 (2005), Behandeling van niet-begeleide en gescheiden kinderen buiten hun land van herkomst, art. 85: Als geen zorg van ouders of andere familieleden beschikbaar is, mag terugkeer naar het land van herkomst in principe niet plaatsvinden zonder dat er bij terugkeer vooraf veilige en concrete zorg- en gezagsverantwoordelijkheden zijn geregeld.

Mogelijke aanvang strafonderbreking voor onbepaalde tijd

De termijn waarop strafonderbreking voor onbepaalde tijd mogelijk is, wordt aangepast aan de nieuwe termijnen voor voorwaardelijke invrijheidstelling in de Wet straffen en beschermen.¹² Bij een vrijheidsstraf van meer dan drie jaren kan een uitzondering gemaakt worden als sprake is van een bijzonder uitzettingsbelang; in dat geval is strafonderbreking mogelijk als twee derde van de straf is ondergaan. De RSJ acht deze uitzondering passend om vertrek van moeilijk uitzetbare vreemdelingen te kunnen effectueren.

Belangenafweging

In artikel 2:5f, lid 4 conceptbesluit USB wordt bepaald dat de minister bij de beslissing over de strafonderbreking voor onbepaalde tijd rekening houdt met de omstandigheden van het geval en dat een belangenafweging plaatsvindt. Daarbij worden naast het uitzettingsbelang, in ieder geval de belangen van slachtoffers en nabestaanden en het belang van een geloofwaardige tenuitvoerlegging en strafvorderlijke belangen betrokken. De RSJ gaat ervan uit dat dit in de RtvI nader wordt uitgewerkt.

Voorrangsregeling overdracht tenuitvoerlegging vrijheidsstraf

In zijn advies van 9 oktober 2018¹³ over een voorgenomen wijziging van de ministeriële regeling voor strafonderbreking heeft de RSJ aanbevolen voorrang te geven aan strafoverdracht boven strafonderbreking en dit vast te leggen in de tekst van de regeling of in een beleidslijn. De RSJ stelt vast dat deze aanbeveling nu is overgenomen, maar vraagt wel aandacht voor de wijze waarop deze voorrang wordt ingezet. Indien strafoverdracht een reële optie is, moet deze zo spoedig mogelijk en met prioriteit plaatsvinden na het onherroepelijk worden van het strafvonnis en na het vaststellen dat de vreemdeling niet (langer) rechtmatig in ons land mag verblijven. Dit geldt zeker bij strafoverdracht binnen de Europese Unie op grond van de Wet overdracht tenuitvoerlegging strafvonnissen (Wets) waarbij instemming van de vreemdeling niet is vereist. Met strafoverdracht wordt recht gedaan aan de rechterlijke uitspraak, mede in het belang van eventuele slachtoffers en nabestaanden, en kan resocialisatie plaatsvinden in het land van herkomst. Dit vermindert ook de druk op de capaciteit van de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) en de reclassering. Als niet of niet binnen een redelijke termijn wordt overgegaan tot strafoverdracht komt - als gunst aan de vreemdeling - strafonderbreking voor onbepaalde tijd in beeld. De RSJ heeft eerder geconcludeerd dat weinig gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheid tot strafoverdracht,¹⁴ mogelijk door belemmeringen in de uitvoering, terwijl strafonderbreking een aantal voordelen biedt,

¹² De Wet straffen en beschermen is op 1 juli 2021 (gedeeltelijk) in werking getreden.

¹³ *Consultatie conceptregeling strafonderbreking voor vreemdelingen*, Den Haag: RSJ 2018, www.rsj.nl.

¹⁴ Op grond van informatie verkregen van DJI/Internationale Overdracht Strafzaken (IOS) in het kader van de advisering. Dit blijkt ook uit de evaluatie van de Wets. O. Nauta, M. van Aalst & P. Özgül, *Evaluatie Wet wederzijdse erkenning en tenuitvoerlegging vrijheidsbenemende en voorwaardelijke sancties*, Den Haag: WODC 2018.

zoals een goede voorbereiding van en begeleiding bij het vertrek uit Nederland¹⁵ en voortzetting van de straf als betrokkene terugkeert naar Nederland. Voorkomen moet worden dat een vreemdeling zonder geldige verblijfstitel, die niet kan worden overgedragen of uitgezet, na het uitzitten van de straf in de illegaliteit terecht komt. Zowel de strafoverdracht als strafonderbreking kunnen hierbij worden ingezet, waarbij strafoverdracht als uitgangspunt moet gelden.

De voorrangsregeling bepaalt dat strafonderbreking voor onbepaalde tijd ex artikel 2:5f conceptbesluit USB niet wordt verleend zolang er zicht bestaat op de overdracht van de tenuitvoerlegging van de vrijheidsstraf binnen een redelijke termijn.

Voor het begrip 'redelijke termijn' wordt gekeken naar de jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State met betrekking tot 'zicht op uitzetting binnen een redelijke termijn'. Hierbij gaat het in beginsel om een half jaar. Die termijn kan bij uitzetting op grond van de Vreemdelingenwet 2000 (Vw 2000) met een jaar verlengd worden tot anderhalf jaar wanneer meer tijd nodig is omdat de vreemdeling niet meewerkt aan uitzetting of de benodigde documentatie uit het land van herkomst nog ontbreekt.¹⁶

De Afdeling rechtspraak van de RSJ heeft zich in het verleden ook uitgelaten over de vraag wanneer er zicht is op strafoverdracht 'binnen een afzienbare termijn'. Dat hangt volgens de Afdeling rechtspraak van verschillende omstandigheden af. In het voorliggende conceptbesluit wordt op een specifiek punt afgeweken van de jurisprudentie van de Afdeling rechtspraak. Voor de beoordeling of er zicht is op overdracht binnen een redelijke termijn is het in deze nieuwe regeling niet noodzakelijk dat de overdrachtsprocedure al is opgestart op het moment van de beoordeling.¹⁷

De RSJ meent dat het goed is bij de vraag of er zicht is op strafoverdracht binnen een redelijke termijn, aan te sluiten bij het criterium redelijke termijn zoals dat in de Vw 2000 en jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State al wordt gehanteerd bij beslissingen over zicht op uitzetting van vreemdelingen. De voorrangsregeling mag er echter niet toe leiden dat geen of te weinig strafrestand overblijft om resocialisatie/nazorg in het land van herkomst en vertrek in het kader van strafonderbreking voor te bereiden en uit te voeren, in het geval uiteindelijk geen strafoverdracht plaatsvindt.¹⁸ Daarnaast merkt de RSJ op dat het niet-meewerken van de

¹⁵ De vreemdeling die vrijwillig vertrekt kan meestal ondersteuning of nazorg krijgen bij zijn herintegratie in het land van herkomst.

¹⁶ Art. 59, leden 5 en 6 Vw 2000.

¹⁷ De Afdeling rechtspraak van de RSJ heeft dit in het verleden wel een relevant aspect geacht bij de beoordeling of er zicht is op overdracht binnen afzienbare tijd, zie bijvoorbeeld RSJ 17 januari 2019, R-18/2280/GV. De beroepscommissie overwoog dat de enkele omstandigheid dat strafoverdracht naar het land van herkomst mogelijk is, niet betekent dat geen strafonderbreking als bedoeld in artikel 40a van de Regeling kan worden verleend. De omstandigheid dat de in Nederland opgelegde straf van klaagster mogelijk aan Polen kan worden overgedragen is geen, althans onvoldoende, grond om klaagsters verzoek om strafonderbreking in het kader van artikel 40a van de Regeling af te wijzen. Van een concrete aanvraag voor strafoverdracht is niet gebleken. Bovendien is het de vraag of strafoverdracht opdoortuun is, nu klaagster reeds twee derde van de haar opgelegde vrijheidsstraf heeft ondergaan.

¹⁸ De regeling strafonderbreking voor onbepaalde tijd is uitdrukkelijk ook bedoeld om niet rechtmatig in Nederland verblijvende vreemdelingen die moeilijk of niet uitzetbaar zijn, te

vreemdeling aan strafoverdracht alleen een relevante factor kan zijn voor het bepalen van een redelijke termijn als de instemming van de vreemdeling is vereist.¹⁹

Jeugdigen worden niet uitgesloten van de voorrangsregeling. De RSJ adviseert echter de voorrangsregeling bij jeugddetentie in het geheel buiten toepassing te laten.²⁰ De duur van jeugddetentie is kort²¹ en de procedure voor strafoverdracht neemt naar verhouding te veel tijd in beslag. Ook moeten eventuele vreemdelingrechtelijke procedures afgerond zijn voordat het verzoek voor overdracht ingediend kan worden. Hierdoor lijkt de voorrangsregeling bij jeugdigen niet uitvoerbaar. De RSJ adviseert daarom tijdig het instrument van strafonderbreking te overwegen en de mogelijkheden van adequate opvang in het land van herkomst te onderzoeken.

3. Conclusies en aanbevelingen

De RSJ kan zich vinden in de concept wijziging van het Besluit USB in verband met strafonderbreking voor bepaalde en onbepaalde tijd en doet enkele aanbevelingen tot aanpassing van het conceptbesluit en de Nota van Toelichting.

De uitzondering in artikel 2:5f lid 3 conceptbesluit USB voor strafonderbreking bij vrijheidsstraffen van meer dan drie jaren dient het vreemdelingrechtelijk belang van uitzetting van vreemdelingen die niet (meer) in Nederland mogen blijven en biedt voldoende tijd om de mogelijkheid van strafoverdracht te onderzoeken voordat strafonderbreking overwogen wordt.

De RSJ onderschrijft het belang van strafoverdracht boven strafonderbreking. Als strafoverdracht een reële optie is, moet deze zo spoedig mogelijk en met prioriteit plaatsvinden na het onherroepelijk worden van het strafvonnis en na het vaststellen dat de vreemdeling niet (langer) rechtmatig in ons land mag verblijven. De RSJ verwacht dat de voorrangsregeling voor jeugdigen niet goed uitvoerbaar zal zijn vanwege de korte duur van jeugddetentie en de betrekkelijk lange duur van de procedure voor strafoverdracht, met een onzekere uitkomst. De voorrangsregeling zou daarom buiten toepassing moeten blijven bij jeugddetentie.

De RSJ komt tot de volgende aanbevelingen:

Met betrekking tot strafonderbreking voor bepaalde tijd:

---

bewegen om mee te werken aan (vrijwillige) terugkeer naar het land van herkomst of een ander land, Nota van Toelichting, p. 13.

¹⁹ Bij strafoverdracht naar landen buiten de EU, op basis van een internationaal verdrag, is in de meeste gevallen instemming van de vreemdeling met de overdracht vereist.

²⁰ Het is onduidelijk of in het verleden minderjarigen zijn overgedragen. De Afdeling Internationale Overdracht van Strafzaken (IOS) beschikt niet over cijfers (Informatie van IOS). Volgens IOS is strafoverdracht van minderjarigen op grond van de Wets en Wet overdracht tenuitvoerlegging strafvonnissen (Wots) wel mogelijk. Daarbij is toestemming van de wettelijk vertegenwoordiger nodig. 12-minners kunnen niet worden overgedragen op grond van de weigeringsgrond ex art. 2:13, lid 1 onder e Wets en art. 6, lid 2 Wots.

²¹ Jongeren zaten in 2021 gemiddeld 90 dagen in jeugddetentie, *Dit is DJI in cijfers en feiten (over 2021)*, Den Haag: DJI 2022; 19% van de jongeren zat langer dan drie maanden in jeugddetentie, *Infographic justitiële jeugdinrichtingen 2021*, Den Haag: DJI 2022; de maximum strafmaat voor jongeren van 12-15 jaar is 12 maanden; voor jongeren van 16 jaar en ouder is dat 24 maanden.

- Neem in artikel 2:5a conceptbesluit USB een hardheidsclausule op voor de betekenisvolle relatie van volwassen gedetineerden of geef in de Nota van Toelichting aan dat een bijzondere relatie van de volwassene met bijvoorbeeld een peetvader of peetmoeder mede valt onder de vangnetbepaling van lid 2, punt h van genoemd artikel.
- Voeg de term 'levensgezel' toe aan de relaties waarmee de veroordeelde een hechte band kan hebben. Deze term laat ruimte voor andere duurzame niet geregistreerde hechte partnerrelaties.
- Geef in de toelichting aan hoe de belangenafweging verloopt en hoe de minister aan informatie komt om de belangen van slachtoffers en nabestaanden mee te wegen. Neem in de toelichting ook een verwijzing op naar artikel 2, lid 2 Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen, dat gaat over de belangenafweging bij het verlenen van vrijheden aan jeugdigen die in een justitiële jeugdinrichting verblijven.

Met betrekking tot strafonderbreking voor onbepaalde tijd:

- Voeg in artikel 2:5f, lid 1 conceptbesluit USB na 'Onze Minister kan' in: 'op verzoek van de vreemdeling of ambtshalve'.
- Houd bij het besluit over strafonderbreking voor minderjarige vreemdelingen rekening met het belang van het kind en andere relevante kinder- en mensenrechten en waarborg dat adequate opvang beschikbaar is in het land van herkomst. Leg dit vast in (de toelichting bij) deze regeling.
- Laat de voorrangsregeling bij jeugddetentie op voorhand buiten toepassing zodat de mogelijkheid van strafonderbreking snel en effectief ingezet kan worden bij moeilijk uitzetbare jeugdige vreemdelingen.

De RSJ is graag bereid het advies nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,
namens de Afdeling advisering van de Raad voor Strafrechtstoepassing en
Jeugdbescherming

Han Moraal
Algemeen voorzitter

